

A large, white, curved shape, resembling a thick 'C' or a partial circle, is positioned in the upper right quadrant of the page, partially overlapping the light blue background.

NATURBESIGTIGELSER – SEJERSBÆK KOG NOVEMBER 2021

Projektnavn	Sejersbæk Kog TFU
Kunde	Naturstyrelsen Vadehavet
Projektleder	Matthew Cochran
Projektnummer	1322100059
Til	Asger Kristensen
Udarbejdet af	Nicholas Bell
Kvalitetssikret af	Signe Gammeltoft-Pedersen
Godkendt af	Rasmus Bang
Version	02
Versionsdato	10-01-2022
Første udgivelsesdato	05-11-2021

B A G G R U N D

På baggrund af ønsket om at udarbejde en forundersøgelse for et lavbundsprojekt for Sejersbæk Kog, er der gennemført en kortlægning af naturværdierne i §3-områderne i et foruddefineret delområde. Kortlægningen skulle især have fokus på at kortlægge potentielle levesteder for bilag IV-arter, men også kortlægge forekommende beskyttede naturtyper. Undersøgelsesområdet kan ses på Figur 1.

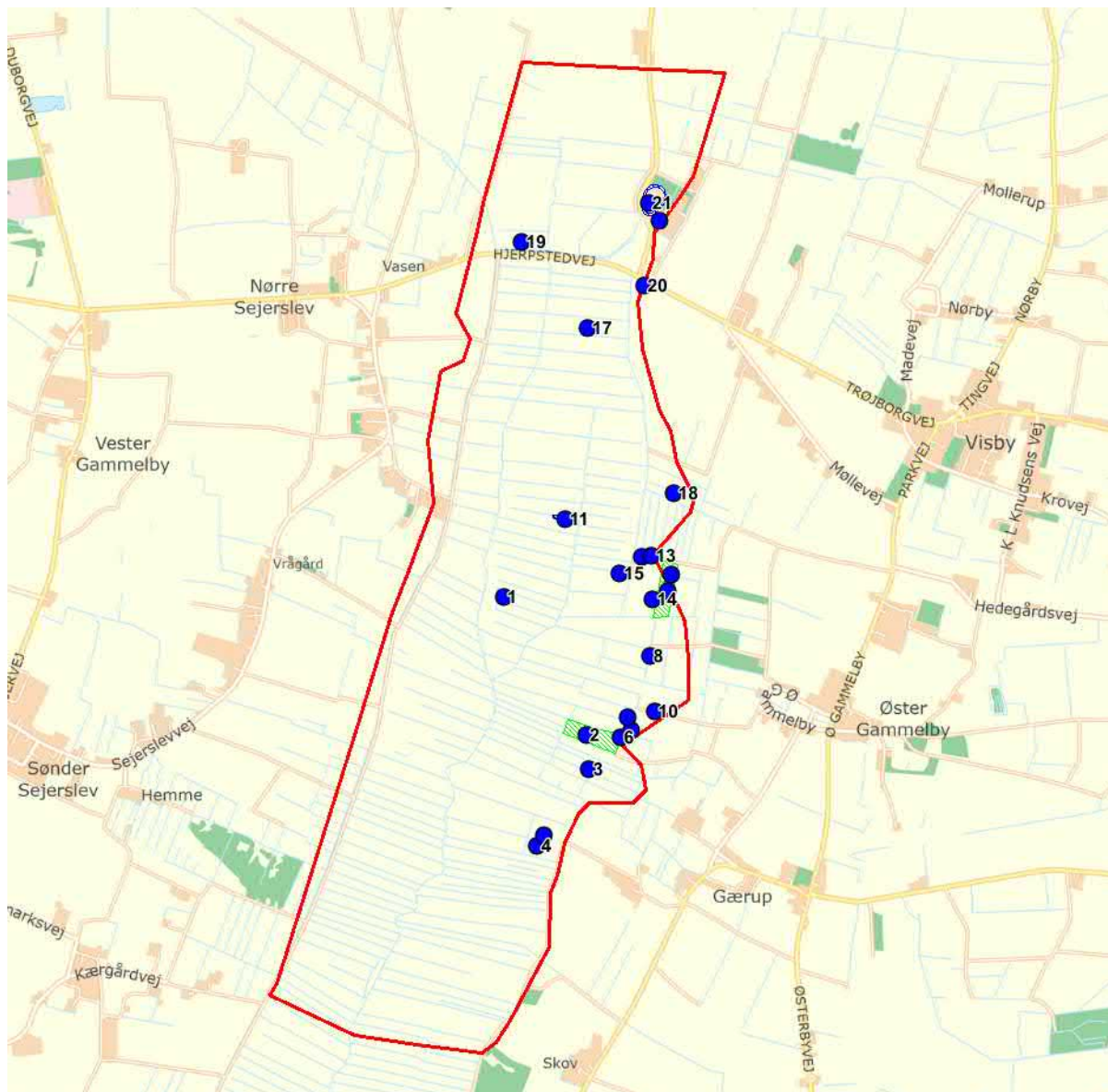
M E T O D E

Da størstedelen af §3-arealerne i området er vandhuller, og derfor potentielle levesteder for padder omfattet af habitatdirektivets bilag IV, er kortlægningen udført inden for den anbefalede periode for kortlægning af frøer og tudsters haletudser og vandsalamandres larver, jf. Teknisk anvisning A17 ver.2.

Besigtigelserne er udført d. 17. juni 2021. Besigtigelserne er udført ved dels en strukturel og dels en botanisk kortlægning, jf. den tekniske anvisning ver. 1-05 fra DCE. Den strukturelle del omfatter eksempelvis for vandhuller en vurdering af vandets "klarhed" og skyggepåvirkning. Der indgår også en estimering af lokalitetens naturværdi på en skala -fra 1- 5: I) Høj, II) God, III) Moderat, IV) Ringe og V) Dårlig.

For terrestriske naturtyper som f.eks. enge og overdrev, indebærer den botaniske kortlægning en 5m cirkel hvori der udføres en total registrering af arter. På baggrund af denne og den strukturelle kortlægning, kan der beregnes en naturtilstand mellem 0 og 1, ved indtastning i Danmarks Miljøportal. Der er ikke udført 5m cirkler for vandhuller.

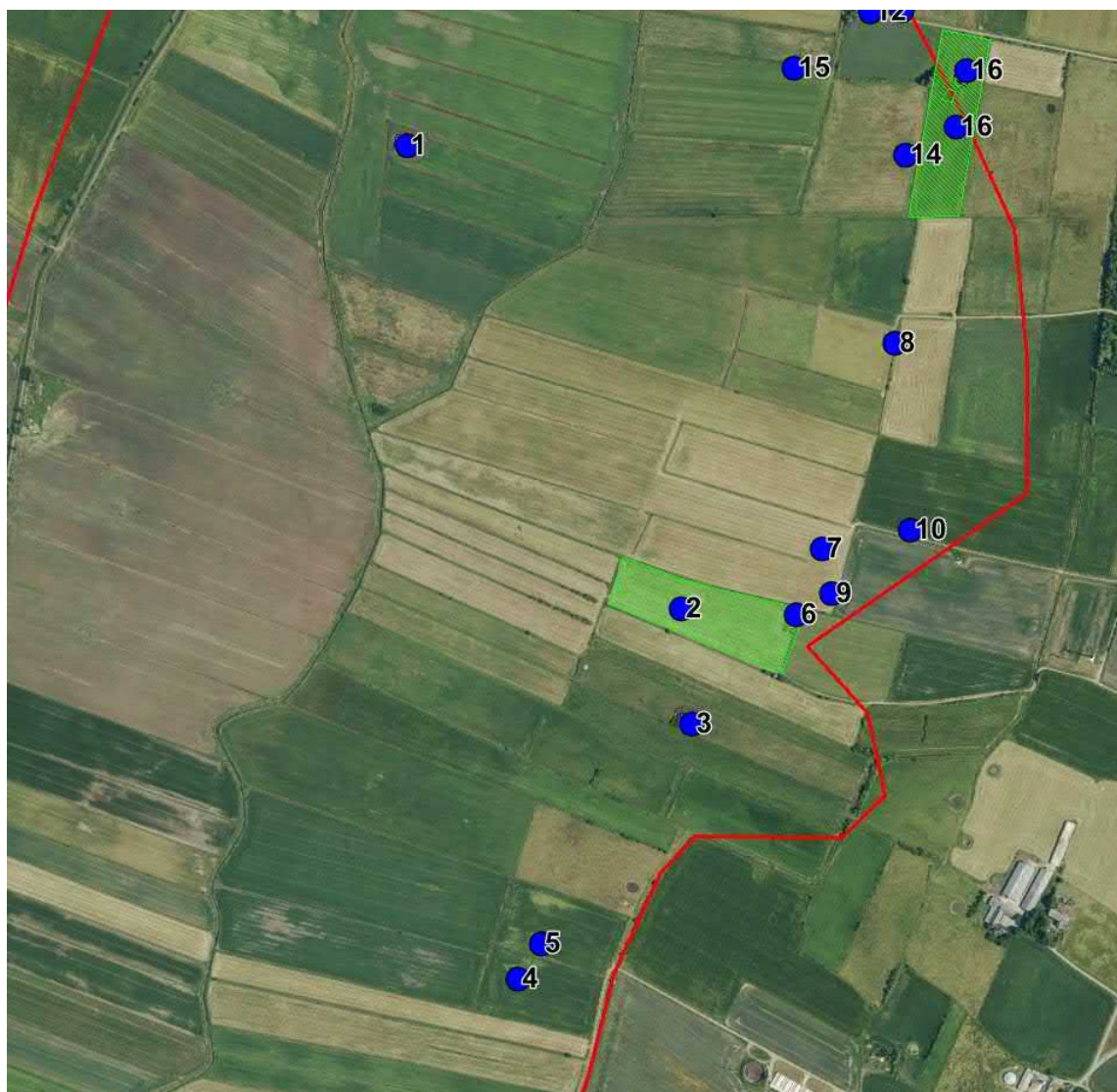
I vandhullerne er §3-besigtigelsen suppleret med aktiv kejsering efter haletudser og larver i de pågældende vandhuller. Indfangne larver og haletudser er artsbestemt på stedet og lukket tilbage i det pågældende vandhul, de blev fanget i.

Figur 1. Oversigtskort over det angivne område (angivet med rød streg), som ønskes kortlagt og undersøgt for egnede levesteder for bilag IV-arter. De identificerede vandhuller og §3-områder er angivet ved blå prikker og et nummer, der svarer til gennemgangen af lokaliteter i det efterfølgende afsnit.

RESULTATER

Der er gennemgået 23 lokaliteter, hvoraf de 21 er registreret som §3-vandhuller. Opsamlende, så er der fundet ynglende bilag IV-arter i to vandhuller: **stor vandsalamander** i lokalitet 9, **løgfrø** i lokalitet 19, samt en potentiel forekomst i lokalitet 11, da der blev observeret brune frøer, der muligvis kunne være spidssnudet, men som ikke kunne artsbestemmes nærmere ved besigtigelsen. Resultaterne er opsummeret på kort i notatets sidste figur, Figur 18. De enkelte lokaliteter gennemgås nærmere herunder.

Figur 2. Oversigt over placeringen af en del af de besøgtede lokaliteter, vist ved blå cirkler. Den grønne skravering angiver §3 beskyttet eng.

LOKALITET 1

Lokaliteten er et vandhul, der ligger relativt dybt i marken, med stejle brinker. Vandhullet fremstår næringspåvirket. Vandet var lettere grumset og med spredte trådalgeplamager og en væsentlig dækning af liden andemad. Derudover voksede der også kors-andemad, bredbladet dunhammer, tigger-ranunkel, lyse-siv, vejbred-skeblad, høj sødgræs, manna-sødgræs, svømmende vandaks,

rørgræs, gråpil og gul åkande. Der blev observeret en del fisk i vandhullet samt adulte grøn frø. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturtilstanden estimeres at være III) Moderat.

Figur 3. Foto af vandhullet ved lokalitet 1, med en ø i midten af vandhullet.

LOKALITET 2

Lokaliteten er en §3-beskyttet fersk eng. Hovedparten af engen fremstår tør og monoton. Et lavereliggende parti mod vest er fugtigere og har en mere varieret vegetation, med forekomst af egentlig eng-karakteristiske planter. Ved besigtigelsen stod vegetationen højt (75-100% over 50 cm). Det lavereliggende parti har karakter af rigkær. Det vil sige, at det ikke kortlægges som egentligt rigkær, men har nogle få strukturelle og artsmæssige sammenfald med rigkær. Dette kan indikere at der tidligere har været rigkær, men at arealet siden er "vokset ud af det". Det kan også være at der ikke har været rigkær tidligere, f.eks. hvis at grundvandsforholdene ikke er til det, men at forekomsten af arter og strukturer skyldes lokale jordbundsforhold, der eksempelvis holder på overfladevandet i længere perioder. Som arealet fremstod ved besigtigelsen, var der tale om en fersk eng med god naturtilstand i de lave partier. Der voksede blandt andet mose-bunke, engkarse, eng-forglemmigej, vellugtende gulaks, engkabbeleje, almindelig mjødurt, lav ranunkel, knop-siv, lyse-siv, toradet star, kær-tidsel, nikkende star og trævlekrone. Det øvrige (højere liggende/ tørre areal) er domineret af græsser som draphavre, eng-rapgræs, fløjlsgræs, blød hejre, almindelig hundegræs, almindelig rajgræs, eng-rottehaie og eng-rævehale. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturtilstanden estimeres at være II) God i det lavtliggende område og IV) Ringe i det øvrige.

Figur 4. Foto af en af de bedre dele af engen ved lokalitet 2, med trævlekrone i forgrunden.

LOKALITET 3

Lokaliteten er et næringsrigt vandhul stærkt tilgroet med pilekrat. Vandet fremstod meget uklart og grumset og med nogen skyggepåvirkning. De omkringliggende arealer afgræsses af kreaturer. Der voksede blandt andet liden andemad, kors-andemad, dynd-padderok, vand-pileurt, høj sødgræs, manna-sødgræs, trådalger, svømmende vandaks og gråpil. Der fløj stor farvevandnymfe, stor kejserguldsmed og flagermus-vandnymfe om vandhullet. Der var haletudser af skrubtudse samt en del småfisk. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturltilstanden estimeres at være IV) Ringe.

Figur 5. Foto af den nord-vestlige ende af vandhullet som er lokalitet 3.

LOKALITET 4

Lokaliteten er et næringsrigt vandhul, tæt omgivet af marker i omdrift. Vandet fremstod ved besigtigelsen meget uklart og grumset, med spredt forekomst af trådalger og liden andemad. Derudover voksede der kors-andemad, bredbladet dunhammer, tagrør og svømmende vandaks. Der var grøn frø i vandhullet. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturltilstanden estimeres at være IV) Ringe.

Figur 6. Foto af vandhullet ved lokalitet 4.

LOKALITET 5

Lokaliteten er et næringsrigt vandhul, tæt omgivet af marker i omdrift og relativt lysåbent. Vandet fremstod ved besigtigelsen meget uklart og grumset. Der voksede liden andemad, kors-andemad, stor andemad, bredbladet dunhammer, dynd-padderok, trådalger og svømmende vandaks. Der var en del fisk i vandhullet og der blev observeret stor farvevandnymfe, flagermus-vandnymfe, almindelig vandnymfe, firepletet libel og stor kejserguldsmed omkring vandhullet. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturtilstanden estimeres at være III) Moderat til IV) Ringe.

Figur 7. Foto af vandhullet ved lokalitet 5.

LOKALITET 6

Lokaliteten er et mindre rørskovsareal med en lille åben vandflade centralt. Vandet fremstår ret grumset og næringsrigt. Der vokse liden andemad, stor andemad, vand-pileurt, lyse-siv og trådalger. Store dele var domineret af tagrør. Der var adulte grøn frø og haletudser af både grøn frø og skrubtudse. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturtilstanden estimeres at være IV) Ringe.

Figur 8. Foto af lavningen med rørskov ved lokalitet 6. Vandspejlet kan ikke ses gennem den tætte rørskovbevoksning.

LOKALITET 7

Lokaliteten er et mindre vandhul i udkanten af marken. Den har jævnt fladt anlæg og fremstår strukturelt fint, om end den er meget næringspåvirket, med grumset vand. Der vokser kors-andemad, liden andemad, bredbladet dunhammer, trådalger og svømmende vandaks. Der var en del fisk i vandhullet og adulte grøn frø. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturtilstanden vurderes at være moderat.

LOKALITET 8

Lokaliteten er et næsten udtørret vandhul, der er fuldstændig tilgroet i tagrør. Den smule vand der var, var ret grumset. Der vokse glanskapslet siv, lyse-siv, almindelig sumpstrå, knop-siv, kær-padderok, gråpil og tagrør. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturtstanden estimeres at være III) Moderat.

LOKALITET 9

Lokaliteten er et mindre vandhul i udkanten af marken. Den har jævnt fladt anlæg og fremstår meget næringspåvirket, med grumset vand og under stærk tilgroning. Der vokser liden andemad, dyndpadderok, grenet pindsvineknop, knæbøjet rævehale, lyse-siv, almindelig sumpstrå, høj sødgræs, manna-sødgræs og trådalger. Der fløj individer af flagermus-vandnymfe og fireplettet libel om vandhullet. Der var få haletudser af butsnudet frø og enkelte larver af stor vandsalamander i vandhullet. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturlilstanden vurderes at være III) moderat.

Figur 9. Foto af det meget stærkt tilgroede vandhul ved lokalitet 9, hvor der blev fundet få larver af stor vandsalamander.

LOKALITET 10

Lokaliteten er et vandhul med en bred rørbræmme, og åben for solindfald. Der er en del liden andemad, trådalger og rørskov. Vandet fremstår ret grumset og næringsrigt. Der vokser liden andemad, kors-andemad, stor andemad, tagrør, svømmende vandaks og kær-pradderok i vandhullet. Der blev observeret adulte grøn frø, rød vandnymfe og almindelig vandnymfe. Placeringen er angivet på Figur 2. Naturlilstanden estimeres at være IV) Ringe.

Figur 10. Foto af det lille vandhul ved lokalitet 10.

LOKALITET 11

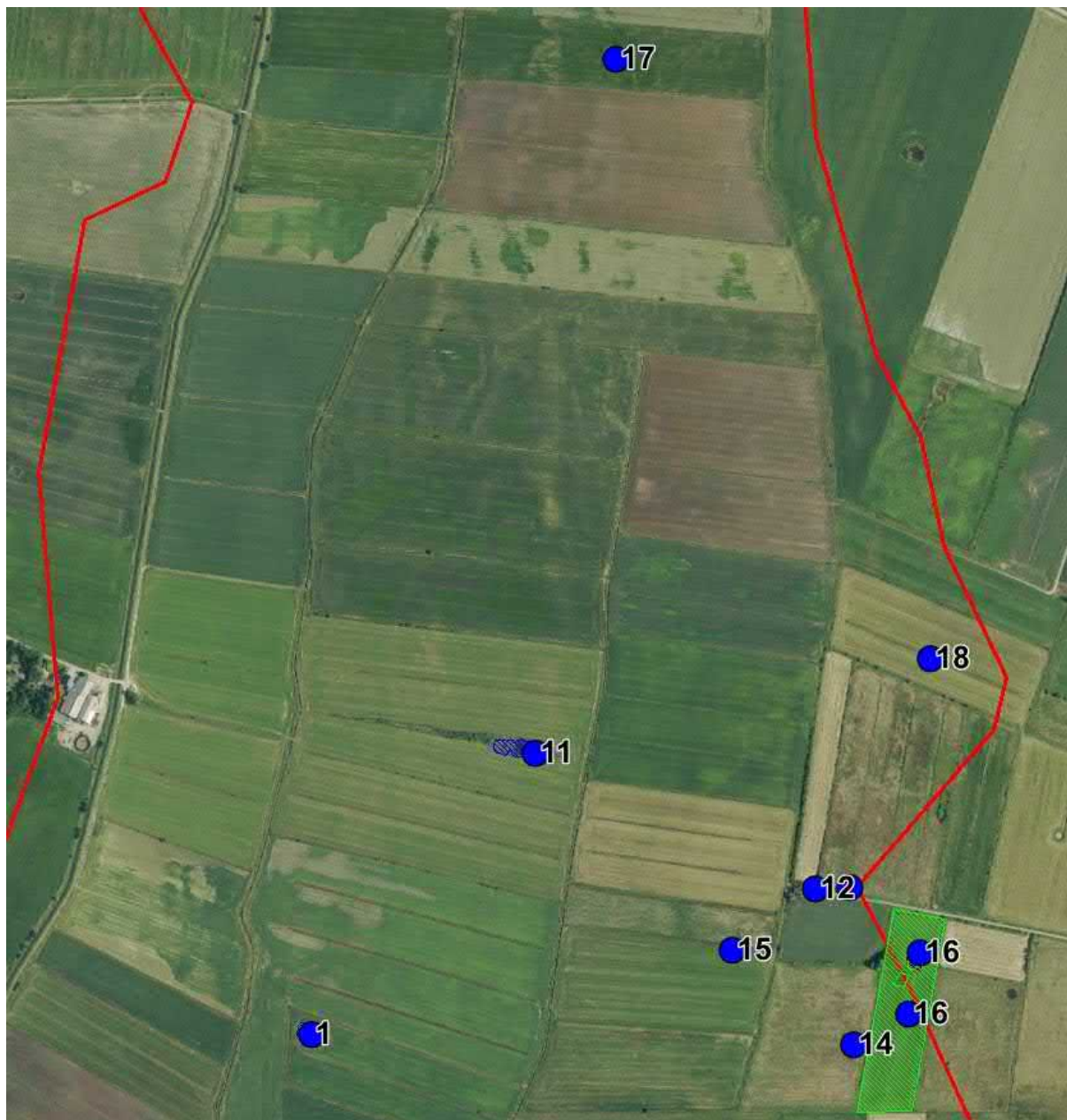
Lokaliteten er et fladt lavvandet vandhul i marken, for enden af en tilgroet grøft/dræn. Vandhullet fremstår lysåbent, og relativt klarvandet med en del varieret vegetation. Der voksende blandt andet kryb-hvene, gul iris, strand-kogleaks, sø-kogleaks, dynd-padderok, vand-pileurt, lyse-siv, vejbred-skeblad, næb-star, almindelig sumpstrå, høj sødgræs, manna-sødgræs, rørgræs og gråpil. Der blev observeret stor kejserguldsmed i territorialflugt over vandfladen og en brun frø, som ikke lod sig artsbestemme nærmere, men som enten var spidssnudet eller butsnudet frø. Placeringen er angivet på Figur 12. Naturtilstanden estimeres at være II) God.

Figur 11. Foto af den store åbne lavvandede vandflade ved lokalitet 11.

LOKALITET 12

Lokaliteten er en tæt tilgroet svært tilgængelig pilesump med spredt vandflade i bunden. Der er kun meget lidt vand, og en stor grad af skyggepåvirkning. Der voksende blandt andet pil, gul iris, høj sødgræs, almindelig hyld og almindelig mjødurt. Placeringen er angivet på Figur 12. Naturtilstanden estimeres at være IV) Ringe.

Figur 12. Oversigt over placeringen af en del af de besøgtede lokaliteter, vist ved blå cirkler. Den grønne skravering angiver §3 beskyttet eng.

LOKALITET 13

Lokaliteten er et svært tilgængeligt vandhul omgivet af et tæt pilekrat. Vandhullet fremstår næringsrigt og med ret grumset vand og stor grad af skyggepåvirkning. Der er en stor dækning af liden andemad og trådalger. Der vokser kors-andemad, liden andemad, bredbladet dunhammer, glanskapslet siv, lyse-siv, trådalger og gråpil. Der blev observeret adulte skrubtudse og grøn frø. Placeringen er angivet på Figur 12. Naturtilstanden estimeres at være III) Moderat til IV) Ringe.

LOKALITET 14

Lokaliteten er et vandhul med en lang smal vandflade og stejle brinker. Vandet fremstod mælket og uklart, og en relativ stor andel rørsumpvegetation. Der voksede blandt andet lodden dueurt, bredbladet dunhammer, sideskærm og svømmende vandaks. Placeringen er angivet på Figur 12. Naturtilstanden estimeres at være IV) Ringe.

LOKALITET 15

Lokaliteten er en "udposning" på en grøft. Vandhullet var delvist udtørret ved besigtigelsen, og med stor dækningsgrad af liden andemad. Vandet var meget grumset og uklart. Der voksede kors-andemad, liden andemad, krybhvene, sideskærm, lysesiv, høj sødgræs, trådalger, svømmende vandaks og engkarse. Der var adulte skrubtudser og grøn frø. Placeringen er angivet på Figur 12. Naturtilstanden estimeres at være IV) Ringe.

LOKALITET 16

Lokaliteten er en §3-beskyttet fersk eng. Den er relativ tør, især mod nord. Der er fugtigere partier mod syd, og tilstedeværelsen af brønddæksler tyder på dræn. Engen afgræsses af får. I de små fugtige partier vokser blandt andet mose-bunke, fløjlsgræs, eng-forglemmigej, lav ranunkel, lyse-siv, kær-snerre, almindelig star, håret star og manna-sødgræs. Placeringen er angivet på Figur 12. Naturtilstanden estimeres at være III) Moderat på de bedste partier, og IV) Ringe til V) Dårlig på det øvrige.

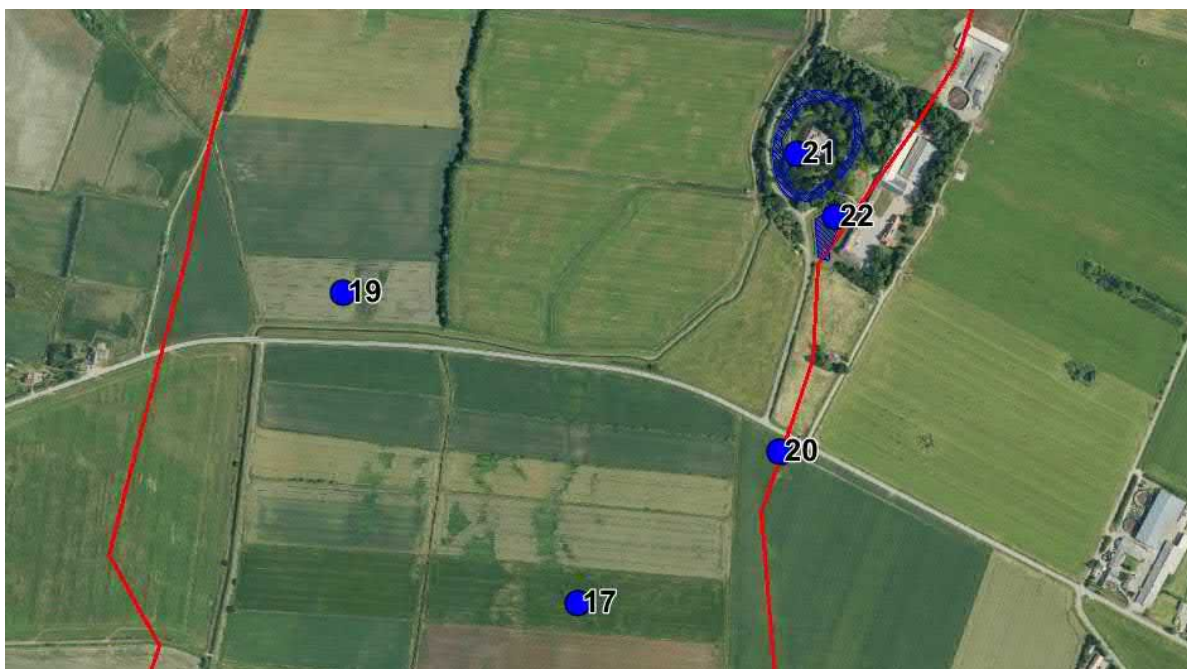
Figur 13. Foto af engen ved lokalitet 16.

LOKALITET 16B

Lokaliteten er et mindre vandhul i engen angivet som lokalitet 16. Vandhullet er strukturelt godt med varieret struktur. Det har flade brinker, lavvandede partier, relativt rent vand og frit vandspejl. Der vokser liden andemad, kors-andemad, stor andemad, bredbladet og smalbladet dunhammer, gul iris, lyse-siv, næb-star, manna-sødgræs, rust-vandaks, svømmende vandaks, fladfrugtet vandstjerne og kær-padderok. Der var adulte grøn frø og lille vandsalamander i vandhullet. Der fløj stor blåpil, blå libel, stor kejserguldsmed, hestesko-vandnymfe, flagermus-vandnymfe, almindelig vandnymfe, stor farvevandnymfe og rød vandnymfe om vandhullet. Desuden blev der fundet larver af den relativt sjældne vandbille stor vandkær. Placeringen er angivet på Figur 12. Naturtilstanden estimeres at være II) God.

Figur 14. Foto af vandhullet beliggende i engen ved lokalitet 16.

Figur 15. Oversigt over placeringen af en del af de besøgtede lokaliteter, vist ved blå cirkler.

LOKALITET 17

Lokaliteten består af en næringsrig vandfyldt lavning med en monokultur af knæbøjet rævehale. Vandet er ca. 0,5m dybt og helt uigennemsigtigt. Foruden liden andemad og knæbøjet rævehale var der en del Chironomus sp., der indikerer iltfattige miljøer. Placeringen er angivet på Figur 15. Naturlilstanden estimeres at være V) Dårlig.

LOKALITET 18

Lokaliteten er et vandhul, der består af en udposning på en grøft. Vanddybden var omkring 5 – 10 cm ved besigtigelsen og vandet var ret grumset. Der var en stor dækningsgrad af trådalger og rørsumpvegetation. Der voksede blandt andet liden andemad, bredbladet dunhammer, engforglemmegej, dyndpadderok, engkarse, gråpil og trådalger. Der var adulte grøn frø ved besigtigelsen. Placeringen er angivet på Figur 12. Naturlilstanden estimeres at være IV) Ringe.

LOKALITET 19

Lokaliteten er en vanddækket lavning i en mark, der drives helt ned til vandfladen. Vandhullet fremstår meget næringsrigt og med stor dækning af liden andemad og meget grumset vand. Foruden liden andemad vokser der også manna-sødgræs og svømmende vandaks. Ved besigtigelsen blev der observeret 7-8 haletudser af løgfrø. Placeringen er angivet på Figur 15. Naturlilstanden estimeres at være IV) Ringe, på trods af forekomsten af løgfrø, på baggrund af de strukturelle og botaniske forhold. Vandhullet har en betydende værdi som levested for løgfrø, på trods af den ringe tilstand.

Figur 16. Foto af det lille, meget næringsrige vandhul ved lokalitet 19, hvor der blev observeret haletudser af løgfrø.

LOKALITET 20

Lokaliteten er et svært fremkommeligt vandhul, tæt tilgroet i pilekrat, med stejle brinker og en stor skyggepåvirkning. Vandet var ret grumset ved besigtigelsen. Der vokser blandet andet liden andemad, lodden dueurt, gråpil og almindelig hyld. Placeringen er angivet på Figur 15. Naturlilstanden estimeres at være V) Dårlig.

LOKALITET 21

Lokaliteten består af indre og ydre voldgrav omkring Trøjborg Ruin. Den ydre voldgrav har kun vandflade på nogen dele og da meget lavvandet, resten har udbredt mosevegetation og fugtig bund. Den indre voldgrav er en regulær sø med varieret vegetation og struktur. En stor del af vandfladen er dækket af vandaks, og vandet var lettere grumset. Der voksede blandt andet kors-andemad, liden

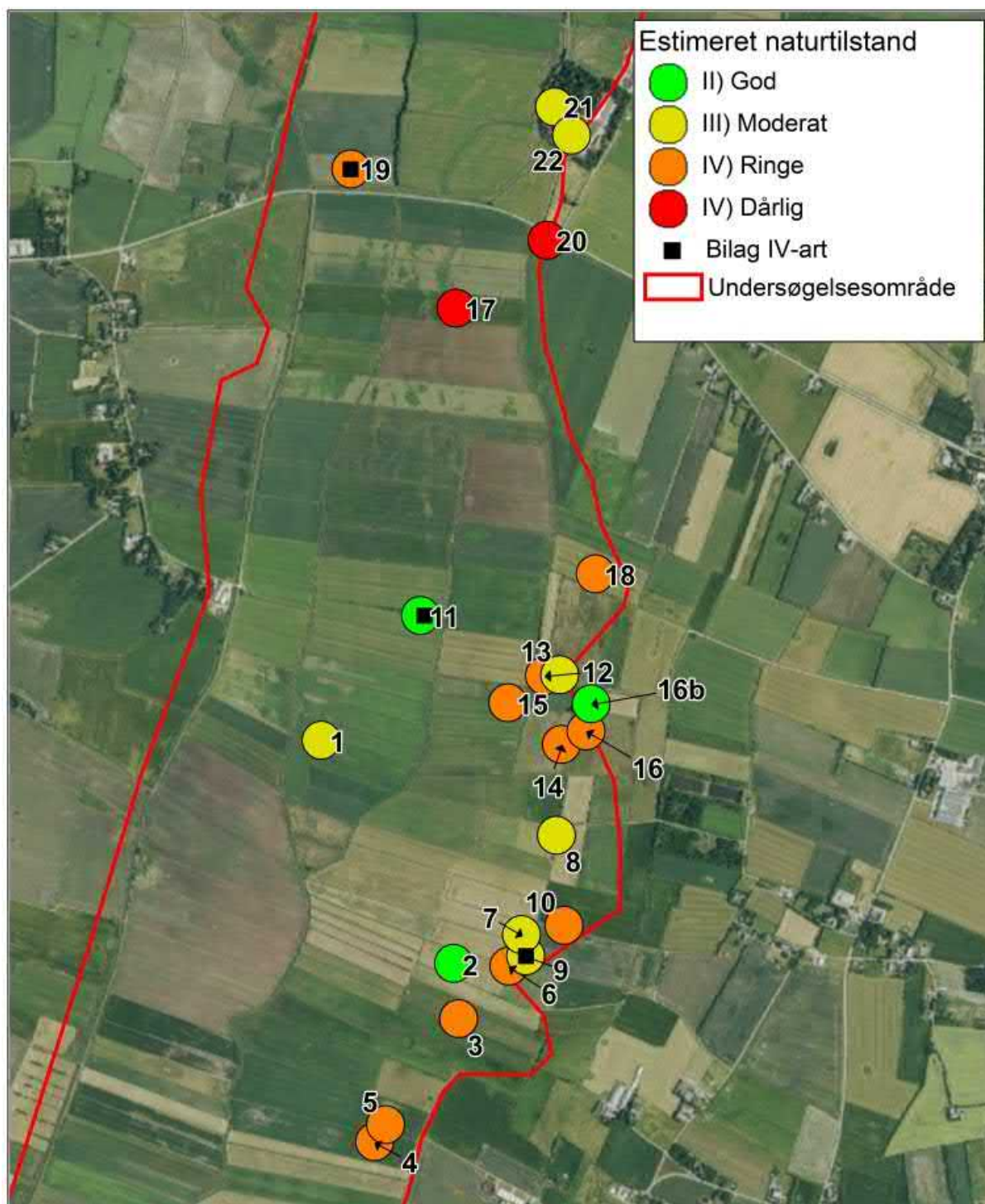
andemad, stor andemad, frøbid, gul iris, bittersød natskygge, enkelt pindsvineknop, sideskærm, tagrør, kruset vandaks, vandpest, gul åkande, rørgræs, pil. Der blev desuden set haletudser af skrubtudse, samt mange fisk, heriblandt både gedde og skalle. Placeringen er angivet på Figur 15. Naturlilstanden estimeres at være III) Moderat.

LOKALITET 22

Lokaliteten er en sø med en del rørsumpvegetation langs brinken. Søen virker relativ dyb og uden flade lavvandede partier. Vandet var lettere grumset og der voksede blandt andet liden andemad, bredbladet dunhammer, bittersød natskygge, næb-star, høj sødgræs, tagrør og svømmende vandaks. Der fløj stor kejserguldsmed og rødøjede vandnymfe omkring søen. Placeringen er angivet på Figur 15. Naturlilstanden estimeres at være III) Moderat.

Figur 17. Foto af søen ved lokalitet 22.

Figur 18. Oversigt over resultaterne af besigtigelserne. For områder med usikre estimater (f.eks. III) Moderat til IV) Ringe) eller som ingen ved lokalitet nr. 2 hvor et delområde estimeres at være II) God mens det øvrige estimeres at være IV) Ringe, er den bedste værdi valgt til figuren.